СУБАРТ

КОНЗЕРВАЦИЈА НА ИНТЕРНЕТ-УМЕТНОСТА

макиШе на музеиШе со новиШе Шехнологии

Наклоноста на сè поголемиот број музеи кон новите медиуми поттикна расправа на тема колекционирање и чување на делата на дигиталните медиуми иако моментално нема баш комерцијална поддршка за осмислување и продукција на интернет-уметноста. Вистински пазар за колекционирање на on-line

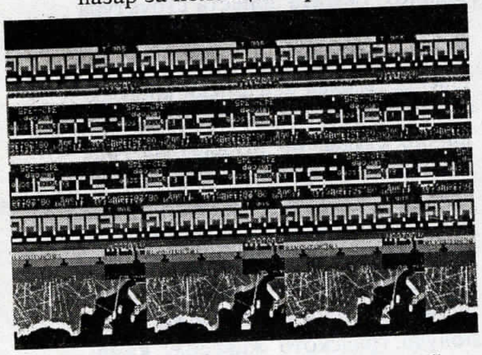

проектите сè уште не постои. Некој од оригиналните дела се продадени за само 100 долари, што истовремено покажува и со каква економска несигурност се соочуваат интернет-уметниците. Со тоа што пак делата можат да егзистираат и да функционираат на кое било погодно ПЦ, каде било во светот, прашањето за сопственоста е сè уште нејасно. Најлогичен начин да се поседува дело на интернет-уметник е неговата страна да биде сместена на ваш сервер или “homepage”.

Може да се истакнат три варијанти или можности за конзервирање на уметничките интернет-дела. Првата би била да се колекционира хардвер и софтвер за кои е создадено делото, на пример, дело од 1996 година би било активно на компјутер со интернет-врска и со софтвер од тоа време. А исто така е возможно и да се “апдејтува” старото дело и да се усогласи со моменталната технологија за “сурфање”, со што тоа може да значи повторно пишување на некоја од програмите и така да се уништи делото како документ на своето време. Друга техника е симулирање на стариот browser со користење апликации што ги симулираат старите верзии на Netscape или Internet Explorer овозможувајќи им на присутните да го видат делото-пионер на интернет-уметноста, како што е http://www.jodi.org/, во нивниот оригинален облик и онака како што уметниците сакале да го претстават. На тој начин големите веб-страници често ги подредуваат, ги контролираат или ги крадат од малите, инвентивни конкуренти. Така и музеите можеби ќе ги дофатат тие радикални интернет-уметници и нивните URL-ови. На музеите им е полесно да ги навлечат старите медиуми во нов изглед отколку да се ангажираат околу интернет- уметноста и прифаќањето на новата технологија, конфигурациите, изборот на “сурфање” и интеракцијата на гледачот. Многу институции дури сега ја прифаќаат идејата дека можат да бидат дел од комплексниот информациски систем и ја сфаќаат идејата дека можностите на инетрнет и едукативната можност на уметничките проекти на интернет сè уште не се истражени.

Музеите се мачат да одржат чекор со публиката што се разбира во интернет и во согласност со тоа не сакаат да разговараат за идните планови или проекти за интернет, можеби поради тоа што не можат да предвидат што ќе се слу-

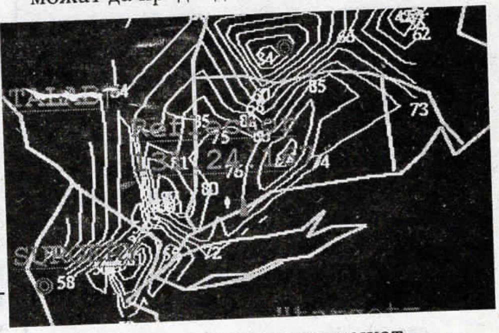

чи или поради тоа што не можат да признаат дека еден ден ќе станат одвишни поради појавата на Cyber-музеите.

АСУ2 - Арт интернет

Во Загреб на осми септември започна еднонеделниот меѓународен собир АСУ2, на кој се собраа околу шеесетина уметници, теоретичари и практичари на новите медиумски технологии од дваесет европски земји и од САД. Она што ги поврзува едукативните работилници, теориските разговори и претставувањето на многубројните уметнички проекти се можностите на некомерцијалната интернет-продукција со акцент врз подрачјето на нет-уметноста, алтернатив[illegible]е технологии и активистичките медиуми. Првиот “Art Servers Unli[illegible]жан во Лондон во јули 1998, а ар[illegible]вската веб-страница на проектот е достапна на АСУ веб-страницата. АСУ2 ги собира на едно место пионерите на автономните у[illegible]ет-нички сервери, независните мед[illegible]уми и медиумските простори/лаборатории, а една од целите на собирот е воспоставување силна инфраструктура потребна на автономната култура која поседува свои простори, мрежи и технологии и најважното - своја судбина. Со оглед на моменталната ситуација на хрватскиот интернет- простор и на општиот тренд на безусловна комерцијализација, одржувањето ваков собир е особено важно за поттикнувањето на некомерцијалните делови на интернет, а со тоа и за приближувањето кон глобалната продукција. Организатор на собирот е LABinary, соорганизатори се Мултимедиумскиот институт - Загреб, Pro.ba - Сараево и љубљанскиот Digital Media Lab - Људмила. Техничка поддршка на целиот проект му дадоа словенското и хрватското здружение на корисниците на Linux, CARNet и Iskon.